

Vår dato
2009-07-24

Vår referanse

Vår saksbehandler

Bjarne Pede

StatoilHydro

Deres dato
2009-05-18

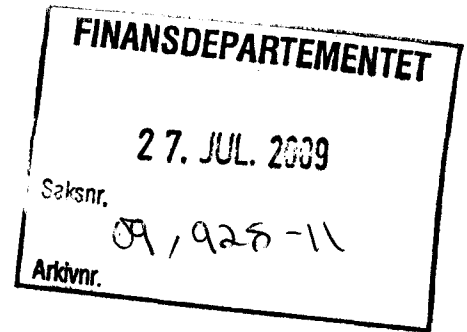
Deres referanse
09/928 SL HLY/ria

Internal (Restricted Distribution)

StatoilHydro ASA

Det Kongelige Finansdepartement

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

HØRINGSUTTALELSE

Høring av forslag om å endre virkeområdet for ligningslovens regler om oppgave- og dokumentasjonsplikt for kontrollerte transaksjoner og mellomværender mellom nærstående selskaper og innretninger (Ligningslovens § 4-12).

Innledning

Det vises til brev datert 18.05.09 hvor det er sendt ut høringsnotat vedrørende ovennevnte forslag.

StatoilHydro ASA er medlem av flere organisasjoner på høringslisten. Vi er gjort kjent med at disse ikke vil inngi felles uttalelser og StatoilHydro ASA ønsker derfor å gi kommentarer i eget brev. Dette fordi StatoilHydro gruppen vil kunne bli omfattet av utvidet virkeområdene for reglene om dokumentasjonsplikt på særlig to hovedområder som vil bli kommentert nedenfor.

Generelt vil vi innledningsvis bemerke at vi antar at forslag til nye regler kun vil være relevant for StatoilHydro-gruppen i forhold til transaksjoner med staten. Våre kommentarer vil således ikke gjelde utvidet virkeområde i forhold til fylkeskommuner eller kommuner.

De to hovedområder som nye regler eventuelt vil omfatte er:

- SDØE

StatoilHydro ASA vil etter forslaget få oppgave- og dokumentasjonsplikt for transaksjoner/mellomværende med staten. Staten eier olje og gass gjennom SDØE. StatoilHydro ASA markedsfører og selger denne oljen og gassen i henhold til den såkalte Avsetningsinstruksen. Staten står ikke selv for salg av olje og gass og er således ikke en aktør i olje- og gassmarkedene. Gjennom Avsetningsinstruksen (som er vedtatt av generalforsamlingen i StatoilHydro ASA) er StatoilHydro gitt ansvaret for avsetning av statens hydrokarboner.

StatoilHydro ASA kjøpte fra staten oljeprodukter for NOK 112,682 mill i 2008.

I tillegg selger StatoilHydro ASA statens naturgass i eget navn, men for statens regning og risiko.

Staten har etablert et eget selskap, Petoro AS, for å ivareta kontrollformål knyttet til SDØE.

Selskap
StatoilHydro ASA

Postadresse
NO-4035 STAVANGER
Norge

Besøksadresse
Forusbeen 50
Forus
4033 Stavanger

Telefon
+47 51 99 00 00

Telefaks
+47 51 99 00 50

Internett
www.statoilhydro.com

Foretaksregister
NO 923 609 016 MVA

- Salg av olje- og gassrelaterte produkter fra StatoilHydro-gruppen til staten.

StatoilHydro-gruppen har eller vil inngå en mengde avtaler om salg av produkter til statlig virksomhet på alle nivåer. Bare det å sette opp en oversikt over slike avtaler og sikre kvaliteten antas å innebære en betydelig oppgave. Slike salg kan gjelde for eksempel bensin, fyringsolje, diesel eller gass.

Vi legger til grunn at staten benytter vanlige anbudsregler eller kjøper produkter ellers i markedet som sikrer at forholdet til armlengdes priser blir ivaretatt. Det vises til et omfattende regelverk som regulerer offentlig innkjøp. Kontrollformål også i forhold til internprising burde være tilstrekkelig dekket gjennom slike regler om offentlig anskaffelse.

Våre kommentarer til høringsnotat vedrørende forslag om endring av virkeområde for ligningslovens § 4-12.

Generelt

Formålet med de foreslåtte bestemmelsene om utvidet virkeområde for dokumentasjonsplikten er å sikre god kontroll med de interne priser som skattyter anvender i transaksjoner og mellomværende med nærstående selskaper og innretninger.

Et forhold som må avklares er i hvilken grad det er behov for slike regler når det gjelder kontroll av transaksjoner som myndighetene selv er part i. Vi kan se at i forholdet til kommuner og fylkeskommuner kan det foreligge et slikt kontrollbehov. Vi mener dette behovet ikke er tilstede når staten er eier og transaksjonsmotpart.

Det som skal kontrolleres er allokeringer av statlige inntekter. Riktig armlengdepris bør ikke være nødvendig å kontrollere når staten er part på begge sider i avtalen. Det antas at det ikke vil være grunn til å anta at staten vil utnytte sin kontrollerende eierandel i innretninger eller selskaper med det formål å spare skatt ved en bevisst styring av interne transaksjoner og mellomværender. Tilsvarende antas behovet for kontrollopplysninger til skatteetaten å være av liten interesse for denne type transaksjoner. Kontrollformålet vil i tilfellet være om staten skal ha inntekter som skatteinntekter eller annen inntekt. I forholdet mot fylkeskommuner og kommuner blir problemstillingen annerledes i og med at det ikke er fylkeskommune/kommune som er skattekreditor. Det vil således i disse situasjonene foreligge et helt annet incitament for å redusere skattegrunnlaget i nærstående virksomheter.

Vi mener at disse forholdene alene taler mot å innføre utvidet virkeområde for reglene hva gjelder virksomhet som er eid av staten.

Uansett mener vi at kontrollformål for statens deltakelse i petroleumsvirksomheten er dekket gjennom andre regler og ordninger som vi redegjør for nedenfor.

SDØE og Petoro AS

Staten har opprettet et eget selskap, Petoro AS, som har som oppgave å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens direkte engasjement i petroleumsvirksomhet på norsk sokkel og virksomhet i tilknytning til dette. Petoro AS er rettighetshaver for statens deltakerandeler på norsk sokkel.

Petoro AS står ikke selv for salg av olje og gass som selskapet forvalter og er således ikke en aktør i olje- og gassmarkedene. Gjennom en egen instruks er StatoilHydro gitt ansvaret for avsetning av statens petroleum. Kontantstrømmen fra salg av SDØE-petroleum går direkte fra StatoilHydro og inn i statskassen.

Petoro AS har ansvar for å overvåke at StatoilHydros avsetning av den petroleum som produseres fra statens direkte deltakerandeler er i tråd med Avsetningsinstruksen fra staten til StatoilHydro. StatoilHydros ansvar for avsetning av statens samlede petroleumsvolumer er også nedfelt i StatoilHydros vedtekter. Petoro skal på denne bakgrunn rapportere til Olje- og energidepartementet hvordan StatoilHydro har etterlevd avsetningsinstruksen.

Petoro AS har bl.a. som oppgave å:

- Overvåke at StatoilHydro ASA utfører avsetningen av statens petroleum sammen med sin egen i samsvar med StatoilHydro ASAs Avsetningsinstruks. Det skal sikres at det oppnås en høyest mulig samlet verdi av statens og StatoilHydros petroleum.
- Sikre en rettmessig fordeling av inntekter og kostnader.

Det er StatoilHydros oppfatning at Petoro AS i tilstrekkelig grad ivaretar de kontrollformål som nå også foreslås tatt inn i ligningsloven. En slik dobbeltbehandling synes unødvendig og uforholdsmessig tyngende.

Riksrevisjonen

I følge Riksrevisjonsloven § 9 skal "Riksrevisjonen ... kontrollere forvaltningen av statens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)." Kontroller gjelder også selskaper hvor staten eier mer enn 50 % eller ellers har dominerende innflytelse.

Riksrevisjonen skal vurdere om statsråden utøver sin oppgave som forvalter av statens interesser i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Kontrollen gjelder statsrådets forvaltning av statens interesser som også omfatter statens økonomiske interesser i selskapet. Dette antas også å omfatte spørsmål om prising av varer og tjenester, allokering av inntekter og utgifter, samt om mellomværender er riktig.

Systemet er således bygget opp slik at det er etablert et eget organ, Riksrevisjonen, som har en kontrollfunksjon i forhold til statlig virksomhet herunder selskaper som staten kontrollerer:

- Formålet er bl.a å bidra til at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt.
- Videre skal Riksrevisjonen utføre sine oppgaver uavhengig og selvstendig.

Det skal bemerkes at Olje- og energidepartementet hvert år redegjør overfor Riksrevisjonen om forvaltningen av Petoro AS.

Det er StatoilHydros oppfatning at det synes unødvendig å innføre nye regler og involvere ytterligere et kontrollorgan for statens forvaltning av olje- og gassvirksomheten.

Ad ordinære salg av olje- og gassrelaterte produkter fra StatoilHydro gruppen til staten.

Kommentarene under Generelt ovenfor vil også gjelde for disse transaksjonene.

I tillegg skal vi bemerke at det synes å være uforholdsmessig tyngende å pålegge dokumentasjon for denne type transaksjoner bl.a. pga av følgende forhold:

- Presumpsjon for at staten ikke utnytter sin kontrollerende eierandel for å spare skatt.
- Antall transaksjoner og ressurser knyttet til dokumentasjon antas uforholdsmessig i forhold til eventuelt proveny.
- Kontrollformål antas tilstrekkelig ivaretatt gjennom regelverk om offentlige anskaffelser og handel i et ordinært marked.

Konklusjon

StatoilHydro mener at det ikke er grunnlag for å utvide oppgave- og dokumentasjonsplikten etter ligningsloven § 4-12 til også å gjelde for transaksjoner og mellomværender som staten er part i. En slik utvidelse vil også kreve en avklaring av forholdet mellom skattemyndighetene og de kontrollorganer som allerede kontrollerer statens virksomhet og da særlig statens deltakelse i virksomheten på norsk sokkel. Eventuelt nye kontrollregler må også sees i sammenheng med andre regler som har samme formål.

Dersom skatteetaten skal gis kontrollhemler vil dette nødvendigvis ha sammenheng med tilhørende anvendelse av skattelovgivning og endring av ligningen. I forholdet mellom selskaper i StatoilHydro-gruppen (og andre statlig eide selskaper) og staten vil dette medføre en ensidig endring da staten ikke er skattepliktig. Forslaget om utvidelse av virkeområdet for ligningslovens § 4-12 innebærer således mulighet for dobbeltbeskatning innenfor et ellers gjennomregulert område.

På bakgrunn av gjennomgangen ovenfor er det vår vurdering at det ikke er behov for å utvide virkeområdet for ligningslovens § 4-12 til også å gjelde transaksjoner med staten. Vi foreslår derfor at "staten" utelates fra lovendringen.

Subsidiært vil vi foreslå at transaksjoner knyttet til SDØE holdes utenfor dokumentasjonsplikten.

Med vennlig hilsen
StatoilHydro ASA

Bjarne Pedersen

BJAPED@StatoilHydro.com